

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Minister-president drs. M. Rutte
Postbus 20001
2500 EA DEN HAAG

Cc:
- Minister van Landbouw, Natuur en Voedsel-
veiligheid, mevr. Schouten;
- Minister van Justitie en Veiligheid, dhr. Grapper-
haus
- Minister van Economische Zaken en Klimaat,
dhr. Wiebes;
- Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
dhr. De Jonge;
- De woordvoerders van de fracties in de Tweede
Kamer.

Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2020-018
Doorkiesnr. : 030 – 63 552 52
Datum : 17 juni 2020
Betreft : Grote zorgen over gevolgen stigma landbouwsector

Excellenties,

De Nederlandse landbouw- en vissector is een uitermate belangrijke sector voor de Nederlandse economie en wordt mondiaal geroemd om haar efficiënte, innovatieve en duurzame karakter. Ondernemers in onze sector zijn wereldwijd toonaangevend op het gebied van grondstoffengebruik, dierenwelzijn, voedselveiligheid en duurzaamheid. De sector werkt dagelijks hard om consumenten in Nederland en daarbuiten van kwalitatief hoogwaardige dierlijke eiwitten te kunnen voorzien. Het belang van onze agro-food ketens als cruciale sector voor de voedselvoorziening blijkt in de huidige coronacrisis nog maar eens te meer. De afgelopen periode hebben onze ketens in de frontlinie -en zoals nu blijkt niet zonder enig risico voor de medewerkers zelf- ervoor gezorgd dat schappen in de winkels vanuit onze efficiënt georganiseerde keten gevuld bleven. Ook wanneer wij vooruit kijken naar de Farm to Fork strategie van de Europese Commissie, is het duidelijk dat meer nadruk zal liggen op een betere zelfvoorziening van voedsel in de Europese Unie.

Onze goede reputatie bij velen in binnen- en buitenland staat echter in schril contrast met het imago dat in eigen land wordt gecreëerd, waarbij sprake is van jarenlang stelselmatig stigmatiseren en demoniseren van de Nederlandse landbouw, visserij en ketenpartners. Door ongefundeerde uitlatingen van diverse NGO's en opzettelijke framing door sommige politieke partijen is een klimaat ontstaan waarbij vele partners in de landbouw in toenemende mate een radicaliserende druk ervaren. Er heerst een klimaat waar aanhangers van dergelijke partijen zich gesteund voelen door hun opinieleiders om de wet te overtreden en daarbij stallen bezetten, boeren en slachterijen bedreigen, inbraken plegen en branden stichten. Op 28 mei 2020 is opnieuw een aanslag gepleegd, ditmaal op een Nederlandse eendenslachterij. Kort daarna heeft de politie uit nader verkregen informatie besloten om beveiligende acties uit te voeren bij diverse bedrijven in de landbouwsector. Het laat zien waar de jarenlange stigmatisering toe leidt en waar dierenrechtenactivisten toe in staat zijn.

Duidelijk mag zijn dat alle democratische grondbeginselen van onze samenleving worden doorbroken wanneer van deze ernstige en verontrustende criminele acties door aanhangers van sommige dierenrech-

tenorganisaties -en daarbij door sommige politieke partijen-, onvoldoende of geen afstand wordt genomen. Het is onacceptabel, dat een levensovertuiging van een minderheid op zo'n manier wordt geuit dat bedrijven in de agrarische sector voor hun bedrijf en zelfs hun leven moeten vrezen. In een democratische samenleving is dergelijk activisme onrechtmatige zelfjustitie.

Van u als overheid vragen wij dan ook om niet langer weg te kijken van deze realiteit. De illegale daden van activisten zijn geen opzichzelfstaande incidenten meer. Door ketengenoten in onze sectoren wordt meer van u verlangd dan uw afkeur te geven aan dergelijke daden. Wij vragen u, in uw positie, uw verantwoordelijkheid te nemen. De toon van het debat moet gematigd worden, politici met voorbeeldfuncties in de maatschappij moeten zich distantiëren van het plegen van misdrijven door dierenactivisten. Het onterecht en ongefundeerd stigmatiseren en demoniseren van boeren en hun partners uit de voedselketen moet een halt toe worden geroepen. Wij roepen u daarom met klem op in te grijpen teneinde verdere radicalisering te voorkomen.

Wij hopen dat wij op korte termijn met u een gesprek kunnen aangaan om een concrete strategie voor deze problematiek te bespreken.

Hoogachtend,

Dhr. G.J. Oplaat

Voorzitter Vereniging van de
Nederlandse Pluimveeverwerkende Industrie

Mevr. H. de Haan

Voorzitter Nederlandse Vakbond Pluimveehouders

Mevr. M. Lemsom

Algemeen Directeur Koninklijke
Nederlandse Slagers

Dhr. H. Bleker

Voorzitter Vee&Logistiek Nederland

Dhr. R. Coppens

Voorzitter Coalitie Vitale Varkenshouderij
*(Namens private partners brede coalitie:
Rabobank, Producenten Organisatie Varkens-
houderij, Vion, Agrifirm, ForFarmers en
Topigs Norsvin)*

Dhr. H. Wiegersma

Voorzitter Nederlandse Melkveehouders
Vakbond

Dhr. J. Bolk

Voorzitter Federatie Vleesveestamboeken

Dhr. J.H.G. Goebbels

Voorzitter Centrale Organisatie voor de Vleessector

Dhr. A. Arfman

Voorzitter Nederlands Agrarisch
Jongeren Kontakt

Mevr. A. van Erp

Voorzitter Stichting Kiplekker

Dhr. H.C.G. Spruijt

Voorzitter Biologische Pluimveehouders
Vereniging

Dhr. J. Brok

Afgevaardigde Nederlandse Vereniging van
Pluimvee Service Bedrijven

Dhr. E. Kaptein

Secr. Vereniging van Nederlandse Huiden-
Handelaren

Dhr. B. Kemp

Voorzitter Agractie

Mevr. S. van Keimpema
Voorzitter Dutch Dairymen Board

Dhr. N. Janssen
Voorzitter Agrivaknet

Dhr. A. Putmans
CEO Vereniging van Nederlandse
Koel- en Vrieshuizen

Dhr. H. Bleeker
Voorzitter Veeopro Holland

Dhr. A. Butijn
Voorzitter Centrale Organisatie
Broedeieren en Kuikens

Dhr. M. van den Oever
Voorzitter Farmers Defence Force

Dhr. H.J. Andela
Voorzitter Algemene Nederlandse Vereniging
van Eierhandelaren en Eiproductfabrikanten

Dhr. G. Pastoor
Voorzitter Visfederatie

Dhr. E. Hubers
Voorzitter AVINED

Dhr. G.J. van Heijst
Voorzitter Agrarisch Import Platform
(namens 9 onderliggende brancheorganisaties)

Dhr. R. de Mooij
Secretaris Vereniging van Slachterijen
en Vleesverwerkende bedrijven

Dhr. E. Hubers
Voorzitter vakgroep Pluimveehouderij
LTO/NOP

Dhr. J.H.G. Goebbels
Voorzitter Vereniging voor de Nederlandse
Vleeswarenindustrie